

No. 35730

**Estonia
and
Turkey**

Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Turkey regarding mutual assistance between their customs administrations. Tallinn, 4 June 1998

Entry into force: *6 December 1998 by notification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *English, Estonian and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 13 May 1999*

**Estonie
et
Turquie**

Accord entre le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République turque relatif à l'assistance mutuelle entre leurs administrations douanières. Tallinn, 4 juin 1998

Entrée en vigueur : *6 décembre 1998 par notification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *anglais, estonien et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Estonie, 13 mai 1999*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY REGARDING MUTUAL ASSISTANCE BETWEEN THEIR CUSTOMS ADMINISTRATIONS

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as the "Parties";

Considering that the offences against Customs Laws are prejudicial to the economic, fiscal, and commercial interests of their respective countries;

Considering the importance of assuring the accurate assessment of Customs duties and other taxes;

Recognizing the need for international cooperation in matters related to the administration and enforcement of the Customs Laws;

Convinced that action against Customs offences can be made more effective by co-operation between their Customs Administrations;

Having regard to the Recommendation of the Customs Cooperation Council (World Customs Organization) on Mutual Administrative Assistance of December 5, 1953;

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "Customs laws" shall mean all the statutory or regulatory provisions enforced or administered by the Customs administrations concerning the importation, exportation or transit of goods, including measures of prohibition, restriction and control;

2. The term "Customs offence " shall mean any breach, or attempted breach, of Customs laws;

3. The term " customs duties and taxes " shall mean Customs duties and all other duties, taxes, fees or other charges which are collected on or in connection with the importation or exportation of goods but not including fees and charges which are limited in amount to the approximate cost of services rendered;

4. The term "Customs Administration" shall mean: in the Republic of Estonia, Estonian National Customs Board; in the Republic of Turkey, Prime Ministry Undersecretariat for Customs.

Article 2. Scope of the Agreement

1. All assistance under the present Agreement by either party will be performed in accordance with its domestic law.

2. The Customs Administrations of the Parties shall co-operate and assist each other in the prevention, investigation and combating of customs offences in accordance with the provisions of the present Agreement.

Article 3. Scope of Assistance

1. At the request of the Customs administration of a Party the Customs administration of the other Party shall communicate all available information which may help in ensuring the enforcement of Customs Laws, including:

- (a) To ensure the proper assessment of customs duties and taxes;
- (b) Accurate assessment of the value of goods for Customs purposes;
- (c) To determine the tariff classification and the origin of goods.

2. Assistance, as provided in this Agreement, shall include, but not be limited to information related to:

- (a) Enforcement actions that might be useful in preventing offences and, in particular, special means of combating offences;
- (b) New methods used in committing offences;
- (c) Observations and findings resulting from the successful application of new enforcement aids and techniques; and
- (d) Techniques and improved methods of processing passengers and cargo.

Article 4. Assistance on Control

1. At the request of the Customs administration of a party, the Customs administration of the other Party shall communicate to that Customs administration information concerning the following matters:

- (a) The authenticity of official documents produced in support of a Goods declaration made to the Customs Administration of the requesting Party;
- (b) Whether goods imported into the territory of the requesting Party have been lawfully exported from the territory of the other Party;
- (c) Whether goods exported from the territory of the requesting Party have been lawfully imported into the territory of the requested Party.

2. Such information shall also specify the customs procedures used for clearing the goods.

Article 5. Confidentiality of Information

1. Any information, documents, or other communications communicated or obtained under this Agreement shall be treated as confidential and may be used only for the purposes specified in this Agreement. They shall be afforded in the receiving country the same protection in respect of confidentiality and official secrecy as applies in that country to the

same kind of information, documents, or other such communications obtained in its own territory.

2. Such information and documents may be used only in investigative, administrative and judicial proceedings.

3. The requesting Party shall not use evidence or information obtained under this Agreement for purposes other than those stated in the request without the prior consent of the requested Party.

Article 6. Exemptions from Assistance

1. If the requested Party considers that the assistance sought would infringe upon its sovereignty, security or other substantial national interests or prejudice the legitimate commercial interests of any enterprise, public or private, or would be inconsistent with its domestic laws and regulations it may decline to provide that assistance or give it subject to certain conditions or requirements.

2. If requested assistance is declined, the requesting Customs Administration shall be informed in writing about the decision and the reason for refusal as soon as possible.

3. Assistance may be postponed by the requested administration on the ground that it will interfere with an ongoing investigation, prosecution, or proceeding. In such a case, the requested Party shall consult with the requesting Party to determine if assistance can be given subject to such terms or conditions as the requested Party may require.

4. If the customs administration of the requesting Party would be unable to comply if a similar request was made by the requested Party, it shall draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall then be at the discretion of the Customs Administration of the requested Party.

Article 7. Communication of Requests

1. Form and Substance of Requests for Assistance:

(a) Requests pursuant to the present Agreement shall be made in writing. Documents necessary for the execution of such requests shall accompany the request. When required because of the urgency of the situation, oral requests may also be accepted, but shall be promptly confirmed in writing.

(b) Requests in writing shall be in English. Any documents accompanying such requests shall be translated into English, if necessary.

(c) Requests pursuant to paragraph 1 of this Article shall include the following information:

- (i) The authority making the request;
- (ii) The nature of the proceedings;
- (iii) The object and the reason for the request;
- (iv) The names and addresses of the parties involved in the proceedings, if known;

(v) A brief description of the matter under consideration and the legal elements involved; and

(vi) The connection between the assistance sought and the matter to which it relates.

2. Channel of Communication:

(a) Assistance shall be carried out by direct communication between the respective Customs Administrations.

(b) In case the Customs Administration of the requested Party is not the appropriate agency to comply with a request, it shall, after appropriate consultation, either promptly transmit the request to the appropriate agency, who shall act upon the request according to its powers under the law, or advise the requesting Party of the appropriate procedure to be followed regarding such a request.

3. For the purposes of this Agreement, the Customs Administrations of the Parties shall designate the officials responsible for such communications and shall exchange a list indicating the names, titles, telephone and fax numbers of those officials. They may also arrange for their investigative divisions to be in direct contact with one another.

Article 8. Execution of Requests

1. The requested Customs Administration shall, subject to its domestic law, take all reasonable measures to execute the request within a reasonable amount of time.

2. The Customs Administration of either Party shall, upon the request of the Customs Administration of the other Party, conduct any necessary inquiries, including, where necessary, the questioning of experts and witnesses or persons suspected of having committed an offence.

Article 9. Files, Documents, and Witnesses

1. The Customs Administrations of the Parties shall, upon request, provide documentation relating to the transportation of goods showing the value, quantity, origin, and destination of those goods.

2. Originals of files, documents, and other materials shall be requested only in cases where copies would be insufficient. Upon specific request, copies of such files, documents, and other materials shall be appropriately authenticated.

3. Originals of files, documents, and other materials which have been transmitted shall be returned at the earliest opportunity. Upon request, originals necessary for adjudicative or similar purposes shall be returned without delay.

4. Upon the request of the Customs Administration of one Party, the Customs Administration of the other Party shall, at its discretion, authorize its employees, if such employees consent to do so, to appear as witnesses in judicial or administrative proceedings in the territory of the other Party, and to produce such files, documents, or other materials or authenticated copies thereof, as may be considered essential for the proceedings. Such a request shall specify the time, place, and type of proceedings and in what capacity the employee shall testify.

Article 10. Costs

1. The Parties shall ordinarily waive all claims for reimbursement of costs incurred in the execution of the present Agreement, with the exception of expenses for witnesses, fees of experts, and costs of interpreters other than government employees.

2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

Article 11. Special Instances of Assistance

Subject to its domestic laws and regulations:

1. The Customs Administration of one Party, upon request of the Customs Administration of the other Party, shall, to the extent of its ability, carry out special surveillance of:

(a) Means of transportation suspected of being used in the commission of offences within the territory of the requesting Party.

(b) Goods designated by the requesting Party as the subject of an extensive clandestine trade of which that Party is the country of destination;

(c) Particular persons known to be, or suspected of being, engaged in the commission of an offence.

2. The Customs Administrations of the Parties shall furnish each other all available information regarding the activities which may result in offences within the territory of the other Party. In cases which could involve substantial damage to the economy, public health, public security, or any other vital interest of the other Party, such information shall be supplied without being requested.

Article 12. Dispute Settlement

1. The Parties agree that their respective Customs Administrations shall:

(a) Communicate directly for the purpose of dealing with matters arising out of the present Agreement; and

(b) After consultation, may issue any administrative directives for the implementation of the present Agreement.

Article 13. Entry into Force and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day on which the Parties exchange the notes informing each other through diplomatic channels that the necessary national formalities have been completed for the entry into force of this Agreement.

2. The Parties agree to meet in order to review this Agreement upon request or at the end of five years from the date of its entry into force.

3. This Agreement shall remain in force for an unspecified period of time. It shall be terminated three months from the date on which either Party shall have given written notice through diplomatic channels of its desire for the termination of this Agreement to the other Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.

Done and signed in Tallinn, on 04 June 1998, in two originals in the Estonian, Turkish, and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergency of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of the Government of the Republic of Estonia:

R. TALVIK

On behalf of the Government of the Republic of Turkey:

R. ULUDAG

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

**EESTI VABARIIGI VALITSUSE
JA
TÜRGI VABARIIGI VALITSUSE
VAHELINE
TOLLIVÕIMUDE VASTASTIKUSE ABISTAMISE
KOKKULEPE**

Eesti Vabariigi valitsus ja Türgi Vabariigi valitsus, edaspidi "pooled",

võttes arvesse, et tolliseaduste rikkumised kahjustavad poolte majandus-, rahandus- ja kaubanduslikke huve;

võttes arvesse tollilõivude ja muude maksude õige määramise tähtsust;

tunnustades rahvusvahelise koostöö vajadust tolliseaduste kontrollimise ja rakendamisega seotud küsimustes;

olles veedunud, et tollivõimude vahelise koostööga saab tõhustada tolliseaduste rikkumiste vastast võitlust;

pidades silmas Tollikoostöö Nõukogu (Maailma Tolliorganisatsioon) 5. detsembri 1953 soovitusel vastastikusest haldusabist,

on kokku leppinud järgnevas:

**Artikkel 1
Mõisted**

Käesolevas kokkuleppes:

1. Mõiste "tolliseadused" tähendab kõiki seadusi või määrusi, mida tollivõimud rakendavad kaupade sisse-, välja- või läbiveo kontrollimisel, kaasa arvatud keelustamis-, piiramis- ja järelevalvemeetmeid;

2. Mõiste "tolliseaduste rikkumine" tähendab tolliseaduste mis tahes rikkumist või rikkumise katset;

3. Mõiste "tollilõivud ja maksud" tähendab tollilõive ja kõiki teisi lõive, makse või tasusid, mida võetakse kaupade sisse- või väljaveolt või sellega seoses, kuid mille hulka ei kuulu tasud ja maksud, mille suurus on piiratud osutatud teenuste ligikaudse maksumusega;

4. Mõiste "tollivõimud" tähendab Türgi Vabariigis Peaministeeriumi Tollisekretariaati; Eesti Vabariigis Riigi Tolliametit.

Artikkel 2
Kokkuleppe ulatus

1. Käesoleva kokkuleppe kohaselt abistavad pooled teineteist koosõlas oma siseriiklike õigusaktidega.
2. Koosõlas käesoleva kokkuleppe sätetega teevad poolte tollivõimud koostööd ja abistavad teineteist tolliseaduste rikkumiste ärahoidmisel, uurimisel ja nende vastu võitlemisel.

Artikkel 3
Abi ulatus

1. Ühe poole tollivõimude palvel edastavad teise poole tollivõimud esimese poole tollivõimudele kogu nende käsutuses oleva teabe, mis aitab tagada tolliseaduste rakendamist, kaasa arvatud:
 - (a) tollilõivude ja maksude õigeks määramiseks;
 - (b) kaupade tolliväärtuse õigeks hindamiseks;
 - (c) kaupade tariifklassifikatsiooni ja päritolu kindlaksmääramiseks.
2. Käesoleva kokkuleppe kohane abi sisaldab ka teavet, mis on seotud:
 - (a) tolliseaduste rakendamisega, mis võib aidata ära hoida rikkumisi ning iseäranis rikkumiste vastu võitlemise erimeetmetega;
 - (b) tolliseaduste rikkumiste toimepanemisel kasutatavate uute meetoditega;
 - (c) tolliseaduste uute rakendamismeetodite ja -tehnika edukast kohaldamisest tulenevate tähelepanekutega;
 - (d) reisijate ja lasti kontrollimise tehnika ja täiustatud meetoditega.

Artikkel 4
Abi järelevalve küsimustes

1. Ühe poole tollivõimude palvel edastavad teise poole tollivõimud neile teavet järgmistes küsimustes:
 - (a) taotluse esitanud poole tollivõimudele koostatava kaubadeklaratsiooni toetuseks esitatavate ametlike dokumentide autentsuse kohta;
 - (b) taotluse esitanud poole territooriumile sisseveetud kaupade teise poole territooriumilt väljaveo seaduslikkuse kohta;
 - (c) taotluse esitanud poole territooriumilt väljaveetud kaupade teise poole territooriumile sisseveo seaduslikkuse kohta.

2. Sellist teavet kasutades määratakse kindlaks ka kaupade suhtes rakendatavad tolliprotseduurid.

Artikkel 5 **Informatsiooni konfidentsiaalsus**

1. Käesoleva kokkuleppe alusel edastatud või saadud mis tahes teavet, dokumente või teisi teabelevivahendeid käsitletakse konfidentsiaalsetena ning neid võib kasutada ainult käesolevas kokkuleppes sätestatud eesmärkidel. Vastuvõttvas riigis antakse neile konfidentsiaalsuse ja ametliku salastatuse osas samasugune kaitse, mida kohaldatakse selles riigis oma territooriumil saadud sama liiki teabete, dokumentidele või teistele sellistele teabelevivahenditele.

2. Sellist teavet ja dokumente võib kasutada ainult uurimisel ning haldus- ja kohtumenetluses.

3. Taotluse esitanud pool ei tohi käesoleva kokkuleppe alusel saadud tõendusmaterjali või teavet ilma teise poole eelneva nõusolekuta kasutada muudel kui taotluses nimetatud eesmärkidel.

Artikkel 6 **Abist keeldumine**

1. Kui taotluse saanud pool leiab, et taotletav abi võib rikkuda tema suveräänsust, turvalisust või muid olulisi riiklikke huve või kahjustada mis tahes riikliku või eraettevõtte seaduslikke ärihuve või ei ole kooskõlas tema siseriiklike õigusaktidega, võib ta sellise abi andmisest keelduda või anda seda teatud tingimustel.

2. Kui taotletava abi andmisest keeldutakse, teavitatakse abi taotlenud tollivõime sellisest otsusest ning keeldumise põhjusest kirjalikult niipea kui võimalik.

3. Taotluse saanud poole võimud võivad abi andmise edasi lükata juhul, kui see seab käimasolevat uurimist, vastutuselevõtmist või menetlust. Sel juhul konsulteerib taotluse saanud pool taotluse esitanud poolega, et teha kindlaks, kas abi saab anda taotluse saanud poole esitatavate tingimuste alusel.

4. Kui taotluse esitanud poole tollivõimud ise ei suudaks täita taotluse saanud poole sarnast palvet, juhivad nad sellele oma taotluses tähelepanu. Sellisel juhul rahuldatakse taotlus taotluse saanud poole tollivõimude äranägemise järgi.

Artikkel 7 **Taotluste edastamine**

1. Taotluste vorm ja sisu:

(a) käesoleva kokkuleppe kohased taotlused esitatakse kirjalikult. Nende taotluste täitmiseks vajalikud dokumendid lisatakse taotlusele. Kiiretel juhtudel võib erandkorras vastu võtta ka suulisi taotlusi, kuid need tuleb koheselt kirjalikult kinnitada.

(b) kirjalikud taotlused on ingliskeelsed. Sellistele taotlustele lisatud dokumendid tõlgitakse vajaduse korral inglise keelde.

(c) käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud taotlused sisaldavad järgmist teavet:

(i) taotlust esitav organ;

(ii) menetluse iseloom;

(iii) taotluse eesmärk ja põhjus;

(iv) menetlusega seotud osapoolte nimed ja aadressid, kui need on teada;

(v) arutluse all oleva küsimuse ja asjassepuutuvate õiguslike elementide lühike kirjeldus; ja

(vi) seos taotletava abi ja küsimuse, millega seoses abi soovitakse, vahel.

2. Abi andmise viis:

(a) abi antakse vastavate tollivõimude vabalise otsese suhtlemise teel.

(b) juhul, kui taotluse saanud poole tollivõimud ei ole õige ametkond taotluse rahuldamiseks, siis nad kas edastavad taotluse pärast konsulteerimist koheselt õigele ametkonnale, mis tegutseb taotluse osas oma seaduslike volituste kohaselt, või teavitavad taotluse esitanud poolt protseduurist, mida tuleb järgida sellise taotluse osas.

3. Käesoleva kokkuleppe rakendamise eesmärgil määravad poole tollivõimud ametisse sellise infovahetuse eest vastutavad ametnikud ning vahetavad nimekirjad, milles näidatakse ära nende ametnike nimed, ametinimetused ning telefoni- ja faksinumbrid. Pooled võivad korraldada otsese suhtlemise oma vastavate uurimisosakondade vahel.

Artikkel 8 **Taotluste rahuldamine**

1. Taotluse saanud tollivõimud võtavad oma siseriiklike õigusaktide alusel tarvitusele kõik põhjendatud meetmed, et rahuldada taotlus mõistliku aja jooksul.

2. Kummagi poole tollivõimud viivad teise poole tollivõimude palvel läbi vajalikke järelepärimisi ning vajaduse korral ka ekspertide ja tunnistajate või rikkumiste toimepanemises kahtlustatavate isikute küsitlemisi.

Artikkel 9

Toimikud, dokumendid ja tunnistajad

1. Poolte tollivõimud esitavad vastava taotluse saamisel kaupade transpordiga seotud dokumentatsiooni, mis näitab ära nende kaupade väärtuse, hulga, päritolu ja sihtpunkti.
2. Toimikute, dokumentide ja muude materjalide originaalide esitamist taotletakse ainult juhul, kui koopiad osutuvad ebapiisavaks. Erandliku taotluse korral tõestatakse nende toimikute, dokumentide ja muude materjalide koopiad asjakohasel viisil.
3. Saadetud toimikute, dokumentide ja muude materjalide originaalid tagastatakse esimesel võimalusel. Taotluse korral tagastatakse kohtumõistmise või muul sarnasel eesmärgil vajatud originaalid viivitamatult.
4. Ühe poole tollivõimude taotlusel volitavad teise poole tollivõimud oma töötajaid, nende nõusolekul, ilmuma tunnistajatena teise poole territooriumil toimuvatele kohtu- ja haldusprotsessidele ning esitama toimikuid, dokumente või muid materjale või nende tõestatud koopiaid, mida võib menetluse jaoks vajalikuks pidada. Sellises taotluses tuleb ära näidata protsessi aeg, koht ja tüüp ning see, millises osas töötaja peab tunnistusi andma.

Artikkel 10

Kulud

1. Üldjuhul loobuvad pooled esitamast nõudeid käesoleva kokkuleppe täitmisega kaasnevate kulude katmise kohta, välja arvatud tunnistajate, ekspertide ja tõlkide tasud, tingimusel, et nimetatud isikud ei ole valitsusametnikud.
2. Kui taotluse rahuldamiseks on nõutavad või nõutakse olulisi ja erakorralisi kulutusi, konsulteerivad pooled omavahel, et määrata kindlaks tingimused, mille alusel taotlus rahuldatakse ning viis, kuidas kulud kaetakse.

Artikkel 11

Abistamise erijubud

Oma siseriiklike õigusaktide alusel:

1. Ühe poole tollivõimud teostavad teise poole tollivõimude taotlusel oma võimete kohast erijärelevalvet:
 - (a) transpordivahendite üle, mille kohta on kahtlusi, et neid kasutati taotluse esitanud poole territooriumil tolliseaduste rikkumisel;
 - (b) kaupade üle, mida taotluse esitanud pool peab jaiaulatusliku salakaubanduse objektiks, ning milles nimetatud pool on sihtkohariigiks;
 - (c) üksikisikute üle, keda teatakse olevat või kahtlustatakse olevat seotud tolliseaduste rikkumisega.

2. Poolte tollivõimud varustavad teineteist kogu nende käsutuses oleva teabega, mis käsitleb tegevusi, mille tagajärjel võib esineda tolliseaduste rikkumisi teise poole territooriumil. Juhtudel, mil rikkumisega võib kaasneda oluline kahju teise poole majandusele, rahva tervisele, riiklikule julgeolekule või mis tahes muule elulisele huvile, edastatakse sellist teavet ilma, et seda taotletaks.

Artikkel 12
Vaidluste lahendamise

Pooled lepivad kokku, et nende tollivõimud:

- (a) suhtlevad käesolevast kokkuleppest tulenevate küsimustega tegelemisel teineteisega otse; ja
- (b) võivad pärast konsultatsioone välja anda mis tahes haldusjuhiseid käesoleva kokkuleppe rakendamiseks.

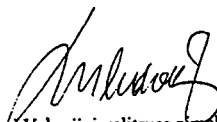
Artikkel 13
Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev kokkulepe jõustub kolmekümnendal päeval pärast päeva, mil pooled teineteisele diplomaatiliste kanalite kaudu teatavad, et käesoleva kokkuleppe jõustumiseks vajalikud siseriiklikud tingimused on täidetud.
2. Käesoleva kokkuleppe läbivaatamiseks lepivad pooled kokku kohtuda ühe poole taotluse korral või viie aasta möödudes kokkuleppe jõustumise kuupäevast.
3. Käesolev kokkulepe jääb jösse määramata ajaks. See lõpeb kolme kuu möödudes kuupäevast, mil üks pooltest on diplomaatiliste kanalite kaudu kirjalikult teatanud teisele poolele oma soovist kokkulepet lõpetada. Kooskõlas käesoleva kokkuleppe sätetega viiakse kokkuleppe lõpetamise ajal poolleli olevad toimingud kokkuleppe lõpetamisest hoolimata lõpule.

Koostatud ja allakirjutatud04. juuni 1998..... kahes eksemplaris eesti, türgi ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentseid. Lahknevuste korral tõlgendamisel prevaleerib ingliskeelne tekst.



Eesti Vabariigi valitsuse nimel



Türgi Vabariigi valitsuse nimel

[TURKISH TEXT — TEXTE TURC]

**ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜMRÜK İDARELERİNİN KARŞILIKLI
YARDIMLAŞMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA**

Taraflar olarak adlandırılan Estonya Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük Kanunlarına karşı işlenen suçların, tarafların ekonomik, mali ve ticari çıkarlarına zarar verdiğini dikkate alarak;

Gümrük vergileri ile diğer vergilerin doğru ve tam olarak tespitinin sağlanmasının önemini dikkate alarak;

Gümrük Kanunlarının uygulanması ile ilgili uluslararası işbirliği ihtiyacını kabul ederek;

Gümrük suçlarıyla mücadele faaliyetinin Gümrük İdareleri arasındaki işbirliği ile daha etkili olabileceğine inanarak;

Gümrük İşbirliği Konseyi'nin (Dünya Gümrük Örgütü) 5 Aralık 1953 tarihli Karşılıklı İdari Yardım hakkındaki tavsiye kararını gözönünde tutarak;

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır.

MADDE 1

TANIMLAR

Bu Anlaşmada geçen;

1. " Gümrük Kanunları " deyimi, yasaklama, kısıtlama ve kontrol önlemleri de dahil olmak üzere Gümrük İdareleri tarafından eşyanın ithalatı, ihracatı veya transiti ile ilgili olarak uygulanan yasa, tüzük ve yönetmeliklere ait hükümler;
2. " Gümrük Suçu " deyimi, Gümrük Kanunlarının ihlali veya buna yönelik teşebbüsü;
3. " Gümrük Vergi ve Resimleri " deyimi, eşya ithal veya ihracı sırasında veya ithal veya ihracı dolayısıyla tahsil edilen, fakat yapılan hizmetlerin yaklaşık değeriyle sınırlı ücret ve masrafları kapsamayan, gümrük vergileri ile diğer vergi, resim ve harçlar;
4. " Gümrük İdaresi " deyimi, Estonya Cumhuriyeti'nde, Estonya Ulusal Gümrük Kurulu; Türkiye Cumhuriyeti'nde, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı;

Anlamına gelir.

MADDE 2

ANLAŞMANIN KAPSAMI

1. Bu Anlaşmada öngörülen yardım, tarafların milli mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilir.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve mücadele edilmesi konularında birbirlerine yardım ederler ve işbirliğinde bulunurlar.

MADDE 3

YARDIMIN KAPSAMI

1. Bir taraf Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümrük İdaresi:
 - (a) Gümrük vergi ve resimlerinin doğru olarak tespitinin sağlanması;
 - (b) Eşyanın kıymetinin gümrük işlemleri amacıyla doğru tespitinde yardım edilmesi;

- (c) Eşyanın gümrük tarifesi ile menşeinin tayinine yardım edilmesi;
konularında dahil olmak üzere, Gümrük Kanunlarının uygulanmasını sağlamaya yardım edebilecek tüm bilgileri iletir.
2. Bu Anlaşma ile sağlanan yardım, aşağıdaki bilgilerle sınırlı olmamak üzere;
- (a) Suçları önlemeye yardım edebilecek tedbirler ile, özellikle suçlara karşı yürütülen özel mücadele yolları;
- (b) Suç işlenmesinde kullanılan yeni metotlar;
- (c) Yeni mücadele araç ve tekniklerinin başarılı uygulamalarından elde edilen gözlem ve tespitleri ve
- (d) Yolcu ve kargo işlemlerine ilişkin geliştirilmiş metotlar ve teknikler, ile ilgili bilgileri de kapsar.

MADDE 4

KONTROL KONUSUNDA YARDIM

1. Bir taraf Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümrük İdaresi aşağıdaki hususlara ilişkin bilgileri bu Gümrük İdaresine iletir:
- (a) Talepte bulunan taraf Gümrük İdaresine yapılmış beyanı desteklemek üzere sunulmuş resmi belgelerin sıhhati;
- (b) Talepte bulunan tarafa ithal edilen eşyanın diğer taraftan yasalara uygun olarak ihraç edilip edilmediği;
- (c) Talepte bulunan tarafca ihraç edilen eşyanın diğer tarafa, yasalara uygun olarak ithal edilip edilmediği;
2. Bu bilgilerde, eşyanın Gümrük işlemlerinin tamamlanması için kullanılan gümrük usulleri de belirtilir.

MADDE 5

BİLGİNİN GİZLİLİĞİ

1. Bu Anlaşma çerçevesinde iletilen veya elde edilen bilgi, belge ve diğer bildirimler gizli muamelesi görür ve yalnız bu Anlaşmada belirtilen amaçlar için kullanılabilir. Bilgiyi alan ülkede, o ülkede elde edilen aynı tür bilgi, belge

ve diğer bu gibi bildirimlere uygulanan gizlilik ve meslek sırrı ile ilgili hükümlere uygun koruma sağlanır.

2. Bu tür bilgi ve belgeler sadece soruşturma, adli ve idari işlemler için kullanılabilir.
3. Talep eden taraf, talepte bulunulan tarafın izni olmadan, bu Anlaşma kapsamında elde edilen kanıt veya bilgileri talepte ifade edilenden başka amaçlar için kullanamaz.

MADDE 6

YARDIMIN İSTİSNALARI

1. Talepte bulunulan taraf talep edilen yardımın egemenliğini, güvenliğini veya diğer önemli ulusal çıkarlarını ihlal edeceği veya kamu ya da özel teşebbüslerin meşru ticari çıkarlarına zarar verecek nitelikte olduğu veya ulusal mevzuatına uygun olmadığı kanaatine varması halinde, yardım reddedilebilir veya belirli kayıt veya şartlara bağlı olarak verilebilir.
2. Talep edilen yardım reddedilirse, talep eden Gümrük İdaresine karar ve reddetme nedeni hakkında mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak bilgi verilir.
3. Yardım, devam eden soruşturma, dava veya işlemi etkileyecek ise talepte bulunulan tarafca ertelenebilir. Böyle bir durumda, talepte bulunulan taraf, yardımın belirli kayıt ve şartla bağlı olarak verilip verilemeyeceğini tespit etmek üzere talep eden tarafla görüşmelerde bulunur.
4. Talep eden tarafın Gümrük İdaresi, benzer bir talep, talepte bulunulan tarafca yapıldığında yerine getiremeyecek ise talebinde bu hususa dikkat çeker. Böyle bir talebin yerine getirilmesi, talepte bulunulan tarafın Gümrük İdaresinin takdirine bağlıdır.

MADDE 7

TALEP ŞEKLİ

1. Yardım Taleplerinin Şekil ve Esasları:

- (a) Bu Anlaşma uyarınca talepler yazılı olarak yapılır. Bu taleplerin yerine getirilmesi için gereken belgeler talebe eklenir. Durumun aciliyeti nedeniyle gerektiğinde sözlü talepler de kabul edilebilir, ancak sözlü talep ivedilikle yazılı olarak teyit edilir.

- (b) Yazılı talepler İngilizce olarak yapılır. Talebe ekli olan belgeler gerektiğinde İngilizce'ye çevrilir.
- (c) Bu maddenin 1. paragrafı gereğince yapılan talepler aşağıdaki bilgileri içerir:
- (i) Talepte bulunan makam;
 - (ii) İşlemlerin mahiyeti;
 - (iii) Talebin amacı ve nedeni;
 - (iv) Biliniyorsa, işlemler ile ilgili tarafların adları ve adresleri;
 - (v) İnceleme konusu ve konuya ilişkin yasal unsurların kısa bir tanımı; ve
 - (vi) İstenen yardım ve ilgili olduğu konu arasındaki bağlantı.

2. İletişim Yolu;

- (a) Yardım, ilgili Gümrük İdareleri arasında doğrudan iletişim yoluyla gerçekleştirilir.
- (b) Talepte bulunulan Gümrük İdaresinin, talebin yerine getirilmesi için yetkili olmaması halinde, idare talebe ilişkin görüş alış-verişinden sonra, talep üzerine yasal yetkilerine dayanarak işlem yapacak olan uygun birime ivedilikle gönderir veya sözkonusu talebe yönelik olarak izlenilecek usul hakkında karşı tarafa öneride bulunur.
3. Bu Anlaşmanın amacı doğrultusunda, tarafların Gümrük İdareleri, bu tür haberleşmeden sorumlu görevlilerini belirler ve bu görevlilerin adı, ünvanı, telefon ve faks numaralarını içeren bir listeyi teati ederler. Soruşturma birimlerini karşı tarafa doğrudan bağlantı kuracak şekilde de düzenleyebilirler.

MADDE 8

TALEBİN YERİNE GETİRİLMESİ

1. Talepte bulunulan Gümrük İdaresi, talebi yerine getirmek için mevzuatı çerçevesinde tüm makul önlemleri makul bir zaman içinde alır.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, karşı Gümrük İdaresinin talebi üzerine, uzmanların, tanıkların ya da suç işlediğinden şüphe duyulan kişilerin sorgulanmasını da kapsayacak şekilde gerekli araştırmaları yapar.

MADDE 9

DOSYA, BELGE VE TANIKLAR

1. Tarafların Gümrük İdareleri, talep üzerine eşyanın kıymetini, miktarını, menşei ve gideceği yeri gösteren nakliyatına ilişkin belgeleri sağlarlar.
2. Dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin asılları ancak kopyalar yetersiz olduğunda talep edilir. Özel talep üzerine dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin kopyalan usulüne uygun olarak tasdik edilir.
3. Gönderilen dosyaların, dokümanların ve diğer belgelerin asılları ilk fırsatta geri gönderilir. Talep üzerine, sürmekte olan dava veya benzer amaçlar için gerekli olan asıllar gecikmeden iade edilir.
4. Bir tarafın Gümrük İdaresinin talebi üzerine, diğer taraf Gümrük İdaresi; kendi rızasıyla memurlarına, karşı tarafın topraklarında adli veya idari işlemlerde tanıklık etme ve işlemler için gerekli olabilecek dosya, doküman veya diğer belgeleri veya bunların onaylanmış kopyalarını sunma yetkisi verir. Böyle bir talep, işlemin yeri, zamanı, şekli ve tanıklığın kapsamını belirtir.

MADDE 10

MASRAFLAR

1. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması sonucu ortaya çıkan masrafların talep edilmesinden; tanıklara, bilirkişilere, devlet memurları dışındaki mütercimlere yapılan ödemeler hariç olmak üzere, normal olarak vazgeçerler.
2. Talebin karşılanması için önemli ve olağanüstü nitelikte harcamalar gerektiği hallerde; taraflar talebin yerine getirilmesi hal ve şartları ile doğacak masrafların karşılanma usulü konusunda görüşmelerde bulunurlar.

MADDE 11

YARDIMLA İLGİLİ ÖZEL HÜKÜMLER

Ulusal mevzuatına uygun olarak;

1. Herhangi bir taraf Gümrük İdaresi, diğer taraf Gümrük İdaresinin talebi üzerine, aşağıdaki durumları kapasitesi ölçüsünde özel olarak takip eder.

- (a) Talep eden tarafın topraklarında suç işlenmesinde kullanıldığından şüphe edilen nakil vasıtaları;
 - (b) Talep eden tarafca belirtilen, kendisine yönelik geniş çaplı kaçakçılığa konu olmuş eşya;
 - (c) Bir suça katıldığı bilinen ya da katıldığından veya katılacağından şüphe edilen belirli kişiler.
2. Tarafların Gümrük İdareleri, diğer tarafın topraklarında suçla sonuçlanabilecek faaliyetlerle ilgili elinde bulunan tüm bilgileri karşı tarafa iletir. Diğer tarafın ekonomi, kamu sağlığı, kamu güvenliği veya herhangi bir hayati çıkarının önemli ölçüde zarar görmesine yol açabilecek durumlara ilişkin bilgi, talep edilmiş olmasa da iletilir.

MADDE 12

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Taraflar, karşılıklı Gümrük İdarelerinin aşağıdaki hususları yerine getirecekleri konusunda mutabaktırlar:
 - (a) Bu Anlaşmadan doğacak sorunlarla ilgili olarak doğrudan iletişim kurmak;
 - (b) Görüş alış-verişinden sonra, bu Anlaşmanın uygulanması yönünde idari talimatları yayınlamak.

MADDE 13

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

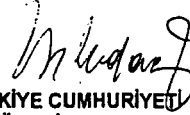
1. Bu Anlaşma; tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal formalitelerin tamamlanmış olduğunu birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri notaların teatisini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girer.
2. Taraflar, talep üzerine veya bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beşinci yılın sonunda, Anlaşmanın gözden geçirilmesi için toplanma konusunda mutabaktırlar.

3. Bu Anlaşma sınırsız bir süre ile yürürlükte kalır. Taraflardan birinin, Anlaşmayı sona erdirmek istediğini diplomatik yollarla yazılı olarak diğer tarafa bildireceği tarihten üç ay sonra yürürlükten kalkar. Anlaşmanın sona erdiği tarihte devam eden işlemler, bu anlaşma hükümlerine uygun olarak tamamlanır.

04 Haziran 1998 tarihinde, Tallinn'de, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Estonyaca, Türkçe ve İngilizce ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Metinler arasında yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.



ESTONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE
ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TURQUE RELATIF À
L'ASSISTANCE MUTUELLE ENTRE LEURS ADMINISTRATIONS
DOUANIÈRES

Le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République turque, ci-après dénommés les "Parties",

Considérant que les infractions à la législation douanière portent préjudice aux intérêts économiques, fiscaux et commerciaux de leurs pays respectifs,

Considérant qu'il importe de déterminer avec exactitude les droits de douane et autres taxes,

Reconnaissant la nécessité d'une coopération internationale concernant des questions relatives à l'administration et l'application de la législation douanière,

Convaincus que les mesures visant à prévenir les infractions à la législation douanière peuvent être rendues plus efficaces grâce à une coopération entre leurs autorités douanières,

Eu égard à la Recommandation du Conseil de coopération douanière (Organisation mondiale des douanes) sur l'assistance administrative mutuelle du 5 décembre 1953,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Dans le présent Accord :

1. L'expression "législation douanière" s'entend des dispositions législatives ou réglementaires appliquées ou administrées par les autorités douanières relatives à l'importation, à l'exportation ou au transit de marchandises, y compris les mesures d'interdiction, de restriction ou de contrôle.

2. L'expression "infraction douanière" s'entend de toute violation ou de toute tentative de violation de la législation douanière.

3. L'expression "droits de douane et taxes douanières" s'entend des droits de douane et de tous autres droits, taxes, redevances et autres frais qui sont perçus dans le cadre de l'importation ou de l'exportation de marchandises à l'exception de redevances dont le montant se limite au coût approximatif des services rendus.

4. L'expression "autorités douanières" s'entend, dans le cas de la République d'Estonie, du Service national des douanes et, dans le cas de la République de Turquie, du Sous-Secrétariat aux douanes rattaché à la Présidence du Conseil des ministres.

Article 2. Portée de l'Accord

1. Toute assistance prévue au présent Accord est prêtée par l'une ou l'autre des Parties conformément à sa législation.

2. Les autorités douanières des Parties coopèrent entre elles et se prêtent mutuellement assistance en vue de prévenir, de rechercher et de réprimer les infractions douanières conformément aux dispositions du présent Accord.

Article 3. Champ d'application de l'assistance

1. Sur demande des autorités douanières d'une Partie, les autorités douanières de l'autre Partie communiquent tous les renseignements disponibles susceptibles de contribuer à l'application de la législation douanière, y compris dans le contexte de :

- a) L'évaluation correcte des taxes douanières;
- b) L'évaluation exacte de la valeur des marchandises à des fins douanières;
- c) La détermination de la classification tarifaire et l'origine des marchandises.

2. Conformément au présent Accord, l'assistance comprend notamment les renseignements relatifs aux :

- a) Mesures d'application susceptibles d'être utiles aux fins de la prévention des infractions douanières et notamment les moyens spécifiques visant à lutter contre les infractions;
- b) Nouvelles méthodes utilisées pour commettre des infractions;
- c) Constatations et résultats recueillis à la suite de l'application fructueuse des nouveaux moyens et techniques d'application; et
- d) Techniques perfectionnées de traitement des passagers et des marchandises.

Article 4. Assistance en matière de contrôle

1. À la demande des autorités douanières de l'une des Parties, les autorités douanières de l'autre Partie communiquent des renseignements portant sur les questions suivantes :

- a) L'authenticité des documents officiels produits à l'appui d'une déclaration relative à des marchandises présentée aux autorités douanières de la Partie requérante;
- b) La légalité de l'exportation de marchandises depuis le territoire de la Partie requise vers le territoire de la Partie requérante;
- c) La légalité de l'importation vers le territoire de la Partie requise de marchandises exportées depuis le territoire de la Partie requérante.

2. Lesdits renseignements précisent la nature des procédures douanières utilisées aux fins du dédouanement des marchandises.

Article 5. Confidentialité des renseignements

1. Les renseignements, documents et autres communications reçus ou obtenus en vertu du présent Accord sont considérés comme confidentiels et ils ne peuvent être utilisés qu'aux fins du présent Accord. Ils bénéficient dans le pays qui les reçoit de la même protection en ce qui concerne la confidentialité et le secret officiel que ce pays applique aux mêmes types de renseignements, de documents ou autres informations sur son propre territoire.

2. Lesdits renseignements et documents ne peuvent être utilisés que dans le cadre de procédures d'enquêtes administratives ou judiciaires.

3. La Partie requérante ne peut utiliser les données et les renseignements obtenus en vertu du présent Accord à des fins autres que celles indiquées dans la demande sans y avoir été autorisée par la Partie requise.

Article 6. Dérogation à l'obligation d'assistance

1. Dans le cas où la Partie requise estime que l'assistance demandée porterait atteinte à sa souveraineté, à sa sécurité ou à d'autres intérêts nationaux essentiels ou porterait préjudice aux intérêts commerciaux légitimes de toute entreprise publique ou privée ou que ladite assistance serait incompatible avec sa législation et sa réglementation, il lui est loisible de refuser de fournir ladite assistance ou de la fournir sous réserve de certaines conditions ou exigences.

2. Si l'assistance est refusée, les autorités douanières requérantes sont informées de la décision ainsi que des raisons du refus dès que possible.

3. L'assistance peut être reportée par les autorités requises au motif qu'elle entraverait une enquête, une poursuite ou des procédures en cours. En pareil cas, la Partie requise se concerta avec la Partie requérante afin de préciser si l'assistance peut être accordée sous réserve de certaines conditions que la Partie requise pourrait exiger.

4. Si les autorités douanières de la Partie requérante étaient dans l'impossibilité de se conformer à une demande similaire qui pourrait être présentée par la Partie requise, elles en informent celle-ci dans sa demande. En pareil cas, les autorités douanières de la Partie requise auront la liberté de décision.

Article 7. Communication des demandes

1. La présentation et teneur des demandes d'assistance :

a) Les demandes formulées conformément au présent Accord sont présentées par écrit. Les documents nécessaires pour qu'il puisse être donné suite à ces demandes doivent être joints. Lorsque l'urgence de la situation l'exige, les demandes verbales peuvent également être acceptées, mais elles doivent être confirmées par écrit;

b) Les demandes écrites sont formulées en langue anglaise. Si nécessaire, les documents à l'appui des demandes sont traduits en anglais;

c) Les demandes formulées conformément au paragraphe 1 comportent les renseignements suivants :

i) Le nom des autorités douanières requérantes;

ii) La nature de la procédure;

iii) L'objet et le motif de la demande;

iv) Les noms et adresses des Parties concernées par la procédure, s'ils sont connus;

v) Un bref exposé des faits pertinents et des aspects juridiques et légaux en cause; et

vi) Le rapport existant entre l'assistance sollicitée et la question à laquelle elle se réfère.

2. Modalités de communication :

a) L'assistance est réalisée par communication directe entre les autorités douanières respectives;

b) Lorsque les autorités douanières de la Partie requise ne sont pas habilitées à agir en réponse à une demande, elle veille, à la suite de consultations appropriées, à transmettre sans tarder la demande à l'organisme approprié qui traitera la demande conformément à ses compétences en vertu de la loi ou à informer la Partie requérante de la procédure à suivre concernant ladite demande.

3. Aux fins du présent Accord, les autorités douanières des Parties désignent les fonctionnaires habilités à traiter les communications et elles procèdent à un échange de listes des noms, titres, numéros de téléphone et de télécopie de ces responsables. Elles peuvent aussi prendre des dispositions pour que leurs services d'enquête soient en contact direct les uns avec les autres.

Article 8. Exécution des demandes

1. Sous réserve de leur législation, les autorités douanières veillent à prendre toutes les dispositions judiciaires dans le but d'exécuter la demande dans des délais raisonnables.

2. Sur demande des autorités douanières d'une Partie, les autorités douanières de l'autre Partie procèdent aux enquêtes nécessaires, y compris selon le cas, l'interrogatoire d'experts et de témoins ou de personnes soupçonnées d'avoir commis l'infraction.

Article 9. Dossiers, documents et témoins

1. Sur demande, les autorités douanières des Parties fournissent la documentation relative au transport de marchandises qui indique la valeur, la quantité, l'origine et la destination desdites marchandises.

2. Les originaux des dossiers, des documents et d'autres éléments ne seront réclamés que dans les cas où des copies s'avéreraient insuffisantes. À la suite d'une demande expresse, les copies desdits dossiers, documents et autres éléments seront authentifiées de façon appropriée.

3. Les originaux des dossiers, documents et autres éléments qui ont été transmis seront rendus le plus rapidement possible. Sur demande, les originaux nécessaires à des fins adjudicatives ou similaires seront rendus sans tarder.

4. À la demande des autorités douanières d'une Partie, les autorités douanières de l'autre Partie, si elles le jugent bon, autorisent leurs employés, si ceux-ci y consentent, à comparaître en qualité de témoins au cours de procédures judiciaires ou administratives sur le territoire de l'autre Partie et de produire les dossiers, documents et autres éléments ou copies authentifiées de ceux-ci qui sont jugés indispensables auxdites procédures. Une telle demande précisera le moment, le lieu et le type de procédure ainsi que le titre auquel l'employé devra témoigner.

Article 10. Frais

1. Les Parties renoncent généralement à demander le remboursement des frais entraînés par l'exécution du présent Accord, à l'exception des dépenses encourues au chef des témoins, des honoraires des experts et des interprètes autres que des fonctionnaires gouvernementaux.

2. Si des dépenses importantes ou exceptionnelles sont ou s'avéreront nécessaires à l'exécution de la demande, les Parties se consultent afin de déterminer les clauses et conditions en vertu desquelles la demande sera exécutée, ainsi que des modalités selon lesquelles les coûts sont assumés.

Article 11. Cas spéciaux d'assistance

Sous réserve de leurs législations et réglementations nationales respectives,

1. Les autorités douanières d'une Partie exercent, à la demande des autorités douanières de l'autre Partie et dans la mesure de leur capacité, une surveillance particulière :

a) Des moyens de transport qu'elles soupçonnent d'être utilisés pour commettre une infraction sur le territoire de la Partie requérante;

b) Des marchandises signalées par la Partie requérante comme faisant l'objet d'un trafic clandestin important dont ladite Partie est le pays de destination;

c) Des personnes qui se livrent ou qui sont soupçonnées de se livrer à une infraction.

2. Les autorités douanières des Parties se communiquent toutes informations disponibles concernant des activités susceptibles d'entraîner la commission d'infractions sur le territoire de l'autre Partie. Dans les cas susceptibles d'entraîner d'importants dommages à l'économie, la santé publique, la sécurité publique ou tout autre intérêt vital de l'autre Partie, les informations sont communiquées sans qu'une demande n'ait été faite.

Article 12. Règlement des différends

1. Les Parties conviennent que leurs autorités douanières respectives :

a) Communiqueront directement entre elles dans le but de traiter des questions découlant du présent Accord; et

b) À la suite de consultations, pourront émettre des directives administratives aux fins de l'application du présent Accord.

Article 13. Entrée en vigueur et dénonciation

1. Le présent Accord entrera en vigueur le trentième jour suivant la date à laquelle les Parties auront procédé à un échange de notes s'informant mutuellement par la voie diplomatique que les formalités internes nécessaires à l'entrée en vigueur de l'Accord ont été accomplies.

2. Les Parties conviennent de se réunir aux fins d'évaluer le présent Accord soit à la suite d'une demande ou à la fin d'une période de cinq ans à compter de la date de son entrée en vigueur.

3. Le présent Accord demeurera en vigueur pour une période illimitée. Il prendra fin trois mois suivant la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties aura notifié l'autre Partie par écrit et par la voie diplomatique son intention de dénoncer le présent Accord. Les procédures en cours au moment de la dénonciation seront néanmoins complétées conformément aux dispositions du présent Accord.

Fait et signé à Tallinn le 4 juin 1998, en double exemplaire en langues estonienne, turque et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République d'Estonie :

R. TALVIK

Pour le Gouvernement de la République turque :

R. ULUDAG